

"Hırs, mahrumiyete sebeptir." ifadesinin izahı nasıldır?

Hırs; mal, mülk, evlat ve makam gibi şeyleri şiddetle istemek; onlara aşırı tutkun olmaktır.

Hırs; sonu gelmeyen arzu ve doyumsuzluktur.

Hırs; insanın istikametten uzaklaşıp gayr-i meşru yollara sapmasına sebep olan en kötü hasletlerden biridir.

Hırslı insanlar asla ve kat'a muvaffak olamaz, maksuduna erişemez ve çoğu şeyden mahrum kalırlar. Zira neticeyi almak için, neticeye takılmış sebepleri birer birer aşmak gerekiyor. Bunlardan birisini atlasa, netice hâsıl olmuyor. Bu da neticeden mahrum kalmasına sebep oluyor.

Hırs, bir şeye ulaşmakta, sebepler zincirini atlayarak, neticeyi kısa yoldan elde etme arzusudur. Tarlayı ekmeden, sulamadan mahsulat almak mümkün değildir.

Hem beklediğimiz birisinin gelmesini aşırı istemek, insanda, bekleme sabrını tüketir; öyle bir noktaya gelir ki, "artık gelmeyecek" der, gider ve biraz sonra da o kişi gelir. Hâlbuki kavuşmanın şartı beklemektir. Beklemediğin için o kişi ile görüşmekten ve arzu ettiğin şeye nail olmaktan mahrum kalıyorsun.

Meselâ, sabah, mühim bir iş için erken kalkman gerekiyor, sen de bu mühim işi düşünerek, akşam hırsıyla uyumaya çalışıyorsun. Bunun verdiği sıkıntı ile uykun iyice kaçır. Hâlbuki hırslanmadan, uykunun gelmesini sabırla beklesen, uyursun. Hırs gösterdiğin için uykudan mahrum kalıyorsun.

Hem meselâ; aşırı bir hırsıyla isteyen dilenciye kimse sevmez ve ona acımaz. Ama tevekkül ile boynunu büküp sakin duran bir dilenciye, herkes fitrî olarak acır ve meyleder. Demek ki bir dilenci, sabır ile sakin bir şekilde istese herkesin merhametini celbeder. Ama hırs ile herkese atılsa, o zaman teenni ile sakin durmadığı için kaybeder.

Neticeye ulaşmanın yolu; hırstan uzak durmaktır. Bu, genel için de böyledir; basit, gündelik işlerimizde de böyledir...